

בש"פ 1826/16 - מדינת ישראל נגד פלוני, פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 1826/16

לפני:
המבקשת:
כבוד השופט ס' גוברמן
מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבים:
1. פלוני
2. פלוני

בקשה להארכת מעצר רביעית לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996

כ"ח באדר א' התשע"ו (8.3.2016)

תאריך הישיבה:

בשם המבקשת:
עו"ד מיכל בלומנטל

בשם המשיב 1:

עו"ד גדי זילברשלג; עו"ד איתן סבן

בשם המשיב 2:

עו"ד ירון ברזילי

החלטה

1. לפניי בקשה להארכת מעצר רביעית מעבר לתשעה חודשים, לפי סעיף 62(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה -

עמוד 1

מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), להארכת מעצרו של המשיבים בתשעים ימים החל מיום 14.3.2016 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 45563-09-14 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

כתב האישום

2. נגד המשיבים הוגש ביום 18.9.2014 כתב אישום, המייחס להם עבירה של רצח, לפי סעיף 300(א)(2) בצירוף סעיף 29(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ולמשיב 2 ייחס בנוסף עבירה של שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

3. על פי עובדות כתב האישום, בלילו של יום 2.11.2012 התחוללה קטטה במועדון בעיר בת-ים (להלן: הקטטה). במהלך הקטטה, ספגו הנאשמים מהלומות קשות מידיהם של המנוח וחבריו. על פי המתואר, המשיבים סיכמו ביניהם לגרום למותו של המנוח כנקמה על הפגיעה בהם במהלך הקטטה, ולשם כך הם הצטיידו באקדח ובקטנוע. ביום 4.11.2012, התקשר המשיב 2 למנוח ותיאם פגישה עמו בטיילת בת-ים. בעוד המנוח ממתין במקום הפגישה, הגיעו המשיבים למקום, כשהם רכובים על הקטנוע, חבושי קסדות וחמושים באקדח, ועצרו במרחק מה ממנו. המשיב 1 ירה חמישה כדורים מהאקדח לעבר המנוח - ואחד מאלו חדר לצווארו וגרם למותו. מיד לאחר הירי, נמלטו המשיבים מהמקום. עוד מתואר כי מספר ימים לאחר האירוע, נמלט המשיב 2 מהארץ למדינת קוסטה ריקה, וזאת חרף ידיעתו כי המשטרה מחפשת אחריו.

ההליכים עד כה

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה למעצרו של המשיבים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם. בבקשה פורטו הראיות לכאורה לחובתם של המשיבים, וכן נטען לקיום עילת מעצר של מסוכנות, על פי החזקה הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(1) לחוק המעצרים. המבקשת סברה גם כי מתקיימת עילת מעצר של שיבוש בשני המשיבים: ביחס למשיב 1, עילה זו נבעה מעברו פלילי המכביד, כאשר שוחרר ממאסר בן 33 חודשים כשלושה שבועות לפני מועד ביצוע הרצח; וביחס למשיב 2, עילה זו נגזרה מהימלטותו מהארץ לקוסטה ריקה לאחר הרצח, ומהעובדה כי החזיק דרכון מזויף במהלך שהותו שם. ביום 27.4.2015, לאחר מספר דחיות לבקשתם של שני הצדדים, הסכימו המשיבים למעצרו עד תום ההליכים, תוך ששמרו לעצמם את הזכות לבקש עיון חוזר בהחלטה זו, ובית המשפט הורה כאמור.

5. משפטם של המשיבים לא הסתיים בתוך מסגרת תשעת החודשים הקבועה בסעיף 61(א) לחוק המעצרים, ומעצרו הוארך בהסכמה שלוש פעמים בהחלטותיו של בית משפט זה (בש"פ 4136/15; בש"פ 6228/15; ובש"פ 8380/15).

6. באשר למהלך הדיונים בתיק העיקרי, הרי שביום 23.9.2014 הוקרא למשיבים כתב האישום. מועד המענה לכתב האישום נדחה מספר פעמים בשל קשיים בהסדרת ייצוגם של המשיבים, עד ליום 27.4.2015. במועד זה, הודיעו הצדדים כי הם מתכוונים לקיים משא ומתן ביניהם, ודיון המענה לכתב האישום נדחה. בהמשך, הדיון נדחה פעמיים נוספות, בימים 1.7.2015 ו-21.9.2015.

וזאת כדי לאפשר לצדדים למצות את המשא ומתן ביניהם – כשבמקביל הופנו הצדדים לגישור. בדיון שנערך ביום 23.11.2015, השיבו המשיבים לכתב האישום, ונקבעו שישה מועדים לשמיעת הוכחות, אשר הראשון שבהם נקבע ליום 2.2.2016.

7. ביום 1.2.2016, הגישו הצדדים בקשה לדחיית דיון ההוכחות הראשון, כדי לאפשר להם למצות את האפשרות להגיע להסכמות בטרם הוחל בשמיעת הוכחות, אך בית המשפט המחוזי דחה את הבקשה בשל העומס על יומנו. בדיון שנערך ביום 2.2.2016, הודיעו הצדדים כי הגיעו להסכמה בדבר נוסח כתב אישום המוסכם עליהם, תוך שנציג המבקשת הבהיר כי החלטתה הסופית תינתן לאחר שיחה עם משפחת המנוח. נוכח האמור, בית המשפט המחוזי הורה על ביטול המשך הדיון וקבע דיון תזכורת ליום 11.2.2016.

8. בדיון התזכורת, הודיע בא-כוח המבקשת כי הצדדים לא הצליחו להגיע להסדר, בין היתר על רקע התנגדות משפחת המנוח, וביקש לשמוע הוכחות במועדים שנקבעו לשם כך. בא-כוח המשיב 2 ציין כי נוצר משבר אמון בינו לבין מרשו, וכי משפחתו של זה דרשה שלא ינהל את דיוני ההוכחות בשמו של המשיב 2. בא-כוח המשיב 1 הדגיש כי עמדתה של משפחת המנוח ביחס להבנות הייתה ידועה לאורך כל הדרך, כך שלא היה מדובר בהפתעה עבור המבקשת. בית המשפט המחוזי הביע את פליאתו מהתנהלות המבקשת, אשר הסכימה לביטול דיון ההוכחות הראשון חרף ידיעתה הברורה באותו שלב בדבר עמדת משפחתו של המנוח. על יסוד האמור, בית המשפט המחוזי ביטל את מועדי ההוכחות שנקבעו לסוף חודש פברואר, והפנה את הצדדים לגישור. ביום 24.2.2016 נערך דיון תזכורת נוסף, בו הביע בית המשפט המחוזי פעם נוספת תרעומת כלפי התנהלותה של המבקשת. נוכח משבר האמון בין המשיבים לבאי כוחם, בית המשפט המחוזי ביטל את דיוני ההוכחות הנותרים בתיק. בדיון שנערך ביום 1.3.2016, ביקשו באי-כוח המשיבים שהות להודיע האם ימשיכו לייצג את המשיבים, ובית המשפט המחוזי הורה כי יעדכנו בכך עד ליום 17.3.2016. בשלב זה, טרם הוגשה הודעת העדכון.

הבקשה להארכת מעצר

9. בבקשה שלפניי, המבקשת טוענת כי נסיבות עבירת הרצח המיוחסת למשיבים מלמדות על מסוכנותם לציבור, כך שלא קיימת כל חלופת מעצר אפשרית בעניינם. בנוסף, המבקשת מפנה לעברו הפלילי של המשיב 1, ואשר כולל, בין היתר, הרשעות בעבירות אלימות חמורות ושיבוש מהלכי משפט וחקירה – אשר בו יש ללמד, לשיטתה, על מסוכנותו הרבה של המשיב 1. בפרט, המבקשת מדגישה כי המשיב 1 ביצע את עבירת הרצח שלושה שבועות בלבד לאחר ששוחרר ממאסר. כן סבורה המבקשת כי עבר פלילי זה מקים עילה של שיבוש, בגין החשש כי המשיב 1 ינסה להשפיע על עדים ולשבש את משפטו. באשר למשיב 2, המבקשת מציינת כי קיים חשש ממשי לשיבוש הליכי משפט ולהימלטות מהדין מצדו, על יסוד הימלטותו לקוסטה ריקה המפורטת בכתב האישום.

10. באשר לקצב התקדמותו של ההליך, המבקשת טוענת כי חלק ניכר מהעיכוב בתיק העיקרי נגרם בשל הצורך להסדיר את ייצוגם של המשיבים. באשר להבנות עם המשיבים, המבקשת טוענת כי הבהירה להם שטרם קיבלה החלטה סופית, וכי זו תגובש רק לאחר היוועצות עם משפחת המנוח. לעמדתה, בחירתה לנהל את התיק חלף הסדר טיעון נבעה מהתלבטות כנה ואמתית – בין השאר על יסוד עמדת משפחת המנוח – וכי בחירה זו מצויה בגדר מתחם הסבירות. עוד מדגישה המבקשת כי ביטול מועדי ההוכחות נעשה

על ידי בית המשפט המחוזי בניגוד לעמדתה, אך מוסיפה כי לאחר שתימסר הודעת העדכון מטעם באי-כוח המבקשים – ייקבעו מועדי הוכחות חדשים לשמיעת ראיות בתיק, ואז ניתן יהיה לצפות להתקדמות בשמיעת התיק בתקופת המעצר המבוקשת.

11. המשיבים, מנגד, סבורים כי התנהלותה של המבקשת בעניינם מחייבת את שחרורם ממעצר בשלב זה. לעמדתם, ההבנות אליהן הגיעו הצדדים היו על מלוא פרטי ההסדר, והם מציינים כי התקבלה טיוטה סופית מוסכמת על הצדדים. המשיבים מוסיפים כי הסכמתם להארכות המעצר הקודמות נבעה, בין היתר, מהמשא ומתן שנערך. בנסיבות אלה, המשיבים מטעימים כי נוצר בינם לבין מרשיהם משבר אמון לאחר חזרת המבקשת בה מההבנות, מצב אשר חייב את בית המשפט המחוזי לבטל את דיוני ההוכחות שנקבעו באותו שלב. בנוסף, המשיבים מדגישים כי עמדת משפחת המנוח הייתה ידועה במהלך המשא ומתן, כך שלא הייתה הצדקה להתנהלותה של המבקשת כלפיהם, כפי שאף עולה, לדידם, מהחלטותיו של בית המשפט המחוזי מהימים 11.2.2016 ו-24.2.2016.

12. בסיום הדיון בפניי, שנערך ביום 8.3.2016, הוריתי למבקשת להגיש לבית המשפט המחוזי להגיש לבית המשפט המחוזי בקשה לקביעת מועדי הוכחות בתיק, עוד בטרם ניתנה הודעת העדכון מטעם באי-כוח המשיבים. ביום 9.3.2016 עדכנה המבקשת כי נקבעו חמישה מועדים בין התאריכים 18.5.2016-30.5.2016.

דיון והכרעה

13. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת התנהלות ההליך העיקרי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להארכת מעצר להתקבל, אולם זאת בכפוף לאמור להלן.

14. ככלל, בהליך של בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, על בית המשפט לערוך איזון בין הזכות לחירות העומדת למשיב והנתמכת בחזקת החפות, לבין האינטרס של שמירה על ביטחון הציבור וההגנה על קיומו של הליך שיפוטי תקין. בעת עריכתו של איזון זה על בית המשפט לשקול, בין היתר, את חלוף הזמן מאז הושם המשיב במעצר; את קצב התנהלות הדיונים; את זיהוי הגורם האחראי להתמשכות ההליכים; את חומרת העבירות המיוחסות למשיבים ונסיבותיהן; את מידת המסוכנות הנשקפת הימנע; ואת החשש מפני שיבוש הליכי משפט (ראו: בש"פ 8520/15 בשיתי נ' מדינת ישראל, פסקה 26 (14.1.2016); בש"פ 8476/15 מדינת ישראל נ' שמאילוב, פסקה 9 (15.12.2015)).

15. במקרה שלפניי, נשקפת מהמשיבים מסוכנות רבה נוכח עבירת הרצח המיוחסת להם בכתב האישום. לא למותר לציין כי הלכה היא ששחרור נאשם המואשם בביצוע רצח בכוונה תחילה ממעצר מאחורי סורג ובריא יעשה אך במקרים נדירים (ראו: בש"פ 8291/15 אבו זעילה נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (15.12.2015) (להלן: עניין אבו זעילה); בש"פ 3517/14 מדינת ישראל נ' גורבאן, פסקה 12 (25.5.2014)). עבירת הרצח היא עבירה המקימה חזקת מסוכנות, אותה ניתן לסתור רק בנסיבות יוצאות דופן (ראו למשל: בש"פ 6888/13 דלו נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (27.10.2013)) – אשר המקרה הנדון אינו נמנה עליהם, שכן מדובר ברצח מתוכנן אשר בוצע מתוך מניע של נקמה. בנוסף, למשיב 1 קיים עבר פלילי עשיר הכולל מספר עבירות אלימות בכלל, ועבירות אשר פגעו בגופם של אחרים בפרט. כמו כן, בתיק רצח קיים חשש טבוע להימלטות מפני הדין, שכן העונש בצידה של עבירת הרצח

הוא עונש חובה של מאסר עולם (ראו: בש"פ 6722/15 ניג'ם נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (26.10.2015); בש"פ 4054/13 פטר נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (17.6.2013)).

16. מאידך, אין להתעלם מאופן התנהלותו של ההליך העיקרי עד כה, כאשר אנו מצויים בשלב של בקשה רביעית להארכת מעצר אך טרם התקיימו דיוני הוכחות וההליך מצוי למעשה בנקודת האפס. כמפורט לעיל, חלק ניכר מהאחריות למצב זה רובץ לפתחה של המבקשת, שכן הדחיות בשמיעת התיק החל מסוף חודש אפריל 2015 נגעו לאפשרות מיצויו של משא ומתן בין הצדדים. מבלי לקבוע מסמרות כלשהן בדבר תקינות חזרתה של המבקשת מההבנות עם המשיבים, הרי שבנסיבות בהן מתקיים בין הצדדים משא ומתן ארוך ועמדת משפחת המנוח ביחס להסדר אפשרי ידועה זה מכבר – סבורני כי היה על המבקשת לנהוג במשנה זהירות מול המשיבים ולעמוד על קיומם של דיוני ההוכחות במועד, ככל שהאפשרות כי לא יתקיים בסופו של דבר הסדר הייתה ריאלית והייתה קיימת התלבטות לגביה. במיוחד נכון הדבר ביחס לביטול מועד ההוכחות שנקבע ליום 2.2.2016. אין בידי לקבל את טענת המבקשת כי ביטול מועדי ההוכחות הנוספים על ידי בית המשפט המחוזי אינו צריך להיזקק לחובתה – ביטול מועדים אלו התחייב בנסיבות שנוצרו בעקבות חזרתה של המבקשת מההבנות, והוא נגזרת ישירה מאופן התנהלותה של המבקשת. אף קשה לצפות להתקדמות משמעותית בתיק בשלב זה, שכן אם יבקש מי מבאי-כוח המשיבים להשתחרר מהייצוג, כלל לא ברור שהדיונים שנקבעו בשלב זה לסוף חודש מאי 2016 יוכלו להתקיים במועד.

17. במכלול נסיבות המקרה שלפניי, סבורני כי העיכוב הניכר שנוצר בשמיעת התיק מחייב מתן משקל מוגבר לזכותם של המשיבים לחירות ולחזקת החפות העומדת להם בשלב זה – וזאת, בכך שתיבחן על ידי בית המשפט המחוזי האפשרות להורות על שחרורם למעצר בפיקוח אלקטרוני. עם זאת, יובהר כבר עתה כי נוכח טיבה של עבירת הרצח והמסוכנות הטבועה בה, על החלופה למעצר מאחורי סורג ובריש שתוצע על ידי המשיבים לעמוד במשוכה גבוהה, כך שיהיה בה לתת מענה הולם למסוכנותם של המשיבים ולחשש להימלטותם מפני הדין – עליהם עמדת לעיל (ראו והשוו: בש"פ 9129/15 קופר (קופרשמיד) נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (5.1.2016); עניין אבו זעילה, פסקה 10).

18. לפיכך, אני מורה לשירות המבחן לערוך תסקירים אשר יבחנו את האפשרות למעצר בפיקוח אלקטרוני בעניינם של המשיבים, ואשר יוגשו לבית המשפט המחוזי עד ליום 7.4.2016. לאחר שיונחו תסקירים אלה לפני בית המשפט המחוזי, הוא יקיים בהם דיון בהקדם. מודגש, כי לבית המשפט המחוזי שיקול דעת מלא להחליט האם כלל ניתן לשחרר את המשיבים למעצר בפיקוח אלקטרוני, ואילו תנאים יידרשו לשם כך. בית המשפט המחוזי יוכל להתחשב בהחלטתו גם בהתפתחויות בתיק לאחר מועד זה, ובפרט תוכן הודעת העדכון מצד באי-כוח המשיבים.

בכפוף לאמור, אני מאריך את מעצרם של המשיבים בתשעים ימים החל מיום 14.3.2016 או עד למתן החלטה אחרת בתפ"ח 45563-09-14 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ו' באדר ב' התשע"ו (16.3.2016).

ש ו פ ט